

PRVNÍ POMOC U AUTONEHODY

2013

Obsah

Technická první pomoc	1
Volání Zdravotní záchranné služby	2
Povinnost poskytnout první pomoc	4
Manipulace se zraněnou osobou	5
Nevhodné úkony při první pomoci	6
Dopravní nehoda jednoho osobního automobilu	7
Devastující dopravní nehoda osobního vozidla	13
Střet motorového vozidla s chodcem	17
Dopravní nehoda osobního vozidla s motocyklistou (cyklistou) ...	21
Dopravní nehoda spojená s požárem vozidla	25
Dopravní nehoda na dálnici a silnici dálničního typu	28
Dopravní nehoda vozidel přepravující nebezpečnou látku	32

Úvod:

Tato publikace poskytuje jednoduchý návod, jak postupovat u dopravní nehody a tím co nejvíce minimalizovat škody na zdraví člověka a jeho majetku. Postup je zvolen tak, aby se co nejvíce podobal největšímu množství dopravních nehod, se kterými se můžeme na našich silnicích setkat. Základním pravidlem u autonehody, stejně jako u každé činnosti, kterou vykonáváme z důvodu záchrany lidského života, je bezpečnost s ohledem na podmínky, které panují (počasí, světlo, stav vozovky, hustota provozu, místo nehody). V žádném případě nesmíme ohrozit sami sebe a to po celou dobu, po kterou budeme poskytovat laickou zdravotní první pomoc. Popisovaný postup je shodný, ať už jste účastníkem dopravní nehody, nebo řidičem, který byl svědkem události, případně jste osobou, která se jako první dostává do kontaktu se zraněnými. K tomu, aby nám nehrozilo žádné nebezpečí a my se tak nezařadili mezi zraněné, slouží takzvaná „*Technická první pomoc*“. Vždy předchází „*Zdravotní první pomoci*“.

Technická první pomoc:

- provádí jí osoba, která je účastníkem dopravní nehody a nebyla zraněna v takovém rozsahu, aby jí bránil uvedené úkony provádět
- provádí jí osoba, která se na místo nehody dostavila jako první

Úkolem technické první pomoci je :

Zabezpečit místo nehody tak, aby zraněným osobám a osobám, které provádí záchranné práce nebezpečí nebezpečí.

- *povinnost umístění výstražného trojúhelníku vyplývá ze zákona o silničním provozu. Výstražný trojúhelník umístí nejméně 50 m za vozidlem na silnici nebo 100 m na dálnici na kraji vozovky tak, aby řidiči jedoucí ve stejném směru jízdy byli včas informováni o nebezpečí na komunikaci*

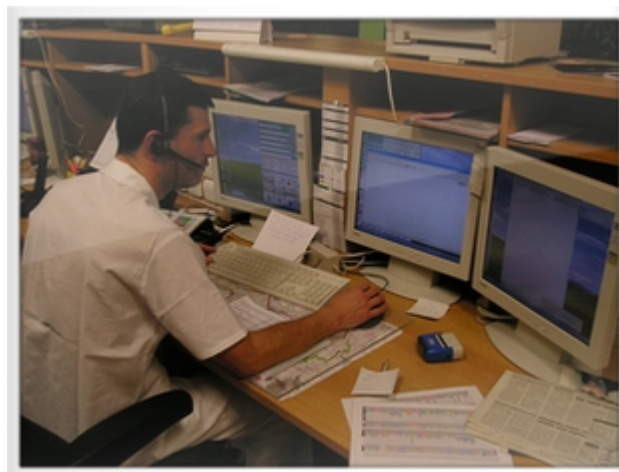

- nemáme li k dispozici výstražný trojúhelník, je možné využít další osoby k včasnému informování jedoucích řidičů o nebezpečí na komunikaci. Tato osoba bude vybavena výstražnou vestou. Z důvodu vlastní bezpečnosti je nutné nestát přímo na komunikaci.

Volání ZZS (Zdravotní záchranné služby)

Jestliže prohlídkou místa nehody zjistíš, že se zde nachází zraněné osoby, přivolej pomocí mobilního telefonu odbornou pomoc.

PAMATUJ:

- jsou – li zranění, volej přednostně **155** - Zdravotní záchranná služba

- nedošlo – li k žádnému zranění, volej **112** - Tísňová linka

Telefonické informace, které potřebují záchranné složky pro výjezd k dopravní nehodě:

- 1. sdělit své jméno**
- 2. co se stalo (krátký popis události)**
- 3. kolik je zraněných**
- 4. adresa události / místo dopravní nehody**
- 5. potřebujete policii / hasiče?**
- 6. číslo telefonu ze kterého voláte**

Obě uvedená čísla jsou bezplatná. V případě nemožnosti se dovolat na číslo 155 z důvodu poškození mobilního telefonu, nebo špatného signálu, použij číslo 112.

UVĚDOM SI ŽE :

Povinnost poskytnout první pomoc má každý občan starší 18 let a to podle svých možností a schopností. První pomoc nemusíme poskytnout pouze pokud by bylo ohroženo zdraví zachránce, či někoho jiného. Neposkytnutí první pomoci je trestným činem. Do této povinnosti také spadá pro řidiče zastavení vozidla u dopravní nehody a poskytnutí první pomoci. Výjimkou jsou dopravní nehody, u kterých již zasahuje některá ze složek IZS. V takovém případě povinnost zastavit vozidlo spočívá jen na výzvu příslušníka IZS.

TRESTNÍ ZÁKONÍK Č.40/2009 SB.,1.1.2010 NEPOSKYTNUTÍ PRVNÍ POMOCI

§ 150, § 151

POZOR !

Manipulaci se zraněnou osobou prováděj jen když :

- **se nachází na místě, kde jí hrozí bezprostřední nebezpečí**

- *výbuch havarovaného vozidla*
- *požár havarovaného vozidla*
- *sesunutí havarovaného vozidla*
- *únik nebezpečných látek*
- *leží na vozovce v místě, kde není možné zajistit její bezpečnost*

- **vyšetřením životních funkcí zjistíš, že zraněná osoba nedýchá a budeš provádět KPR (kardiopulmonální resuscitaci)**

Nezapomeň na nutnost umístit zraněnou osobu na tvrdou podložku / vozovka / do polohy vleže na zádech

- **zraněná osoba má silné krvácení v místě, kde ho nemůžeš zastavit z důvodu polohy těla zraněné osoby (nutnost změnit polohu těla).**

Pro manipulaci se zraněnou osobou je nejvhodnější použít :

Rautekův manévr I.

Rautekův manévr II.

V jakém pořadí ošetřovat ?

PAMATUJ: Je-li více zraněných než záchranářů postup ošetření je následující:

1. absolutní prioritu mají děti
2. ženy
3. muži

Rozhodujícím faktorem u všech bodů je věk zraněného. Čím mladší, tím má větší přednost. V případě, kdy se jedná o zraněné osoby jak ve vozidle, tak i mimo vozidlo, začneš tou, ke které je nejlepší přístup. Jsou-li zraněné osoby jen ve vozidle, začneš tou, která nereaguje a je v bezvědomí.

Nevhodné úkony při první pomoci :

- nesvlékej šaty z poraněného
- nerovnej zlomené končetiny a nezatlačuj kostní úlomky do rány
- neodstraňuj cizí vyčnívající těleso z rány
- neprováděj násilnou změnu polohy poraněného
- nepolévej přímo rány dezinfekčním roztokem
- nepodávej tekutiny a léky
- neponechávej raněného bez dohledu
- neodstraňuj ochranné přilby u cyklistů a motocyklistů, pokud není nutná resuscitace

Dopravní nehoda jednoho osobního automobilu

Situace:

Posádka havarovaného vozidla bez zranění

V případě dopravní nehody bez zranění je největší důraz kladen na technickou pomoc, která je důležitou součástí při likvidaci havarovaného vozidla.

Jako řidič havarovaného vozidla proved' následující úkony:

- vypni zapalování
- zapni výstražná světla
- jestliže došlo k zdeformování karosérie vozidla nárazem v takovém rozsahu, že by hrozilo při zapnutí výstražných světel vzplanutí

vozidla z důvodu zkratu na elektroinstalaci, výstražná světla

„ NEZAPÍNÁŠ“

- proved' oslovení všech osob, které se nachází v havarovaném vozidle a ujisti se, že jsou v pořádku*
- zajisti vozidlo proti pohybu ruční brzdou*
- oblékni si výstražnou vestu, vezmi výstražný trojúhelník*
- umísti výstražný trojúhelník nejméně 50 m za svým vozidlem na silnici nebo 100 m na dálnici a to na kraji vozovky tak, aby řidiči jedoucí ve stejném jízdním směru byli včas informováni o nebezpečí na komunikaci*
- zkontroluj případný únik provozních náplní z vozidla*
- proveř jestli nehrozí možnost vzplanutí vozidla*
- přivolej složky IZS pomocí tel. čísla 112 (číslo 155 ZZS nevoláš z důvodu, že se na místě nehody nenachází žádná zraněná osoba)*
- vyčkej jejich příjezdu*

Situace:

Posádka havarovaného vozidla zraněna – pomoc přichází od dalších účastníků silničního provozu

Prvním krokem k úspěšnému poskytnutí první pomoci raněným při dopravní nehodě je zajištění místa nehody, jehož hlavní zásadou je vlastní bezpečnost. Důležitým faktorem jsou zásadní okolnosti dopravní nehody a to zejména, zda jsi byl přímým svědkem nehody nebo nikoliv.

a) nebyl jsi svědkem nehody a havarované vozidlo se nachází mimo vozovku. Projed' bezpečně kolem havarovaného vozidla a zastav 50 m za ním. Jestliže havarované vozidlo tvoří překážku na vozovce, zastav na krajnici vozovky tak, že havarované vozidlo máš před svým vozidlem. Jestliže situace dovolí, dodrž bezpečnou vzdálenost 50m od havarovaného vozidla. Jedná se o bezpečnou vzdálenost z důvodu požáru případně výbuchu havarovaného vozidla.

- *zapni výstražná světla*
- *vypni zapalování*
- *zabrzdi vozidlo ruční brzdou*
- *oblékni výstražnou vestu a vezmi z vozidla lékárničku, výstražný trojúhelník*

- *spolujezdce požádej, aby počkali na bezpečném místě mimo komunikaci za svodidly a to jen když je jejich věk, nebo zdravotní stav, osvobozuje od povinnosti poskytnout první pomoc*
- *k havarovanému vozidlu vždy přistupuj bezpečnou cestou*
- *do vzdálenosti 50 m před nehodou umísti výstražný trojúhelník s ohledem na ráz krajiny a to vždy před horizont nebo zatáčku a to tak, aby účastníci silničního provozu byli včas informováni o překážce na vozovce*
- *po těchto úkonech se vrať k místu nehody, snaž se dostat do havarovaného vozu a vyjmout klíče ze zapalování, abys zabránil nebezpečí výbuchu. Teprve poté zjisti základní informace pro nahlášení dopravní nehody ZZS*
- *volej 155 (v případě, že jsi sám a ovládáš život zachraňující úkony, proved' je a následně volej 155. V opačném případě, využij poradenství na čísle 155)*
- *proved' život zachraňující úkony u zraněných osob*

b) byl jsi svědkem nehody a nehoda se stala ve tvém směru jízdy, zastav na krajnici vozovky a to tak, že havarované vozidlo máš před svým vozidlem. Vzdálenost mezi havarovaným vozidlem a tvým, by neměla být menší než 50m (50m je bezpečná vzdálenost u požáru-výbuchu osobního vozidla)

- zapni výstražná světla
- vypni zapalování
- vozidlo zabrzdí ruční brzdou
- oblékni výstražnou vestu a vezmi z vozidla lékárničku, výstražný trojúhelník, případně i hasicí přístroj
- spolujezdce požádej, aby počkali na bezpečném místě mimo komunikaci za svodidly a to jen když je jejich věk, nebo zdravotní stav osvobozuje od povinnosti poskytnout první pomoc
- k havarovanému vozidlu vždy přistupuj bezpečnou cestou
- umístí výstražný trojúhelník nejméně 50 m za svým vozidlem na silnici nebo 100 m na dálnici a to na kraji vozovky tak, aby řidiči jedoucí ve stejném jízdním směru byli včas informováni o nebezpečí na komunikaci
- po této činnosti se vrať k místu nehody, snaž se dostat do havarovaného vozu a vyjmout klíče ze zapalování, abys zabránil nebezpečí výbuchu. Teprve poté zjistí základní informace pro nahlášení dopravní nehody ZZS (Zdravotní záchranné službě)
- volej 155 (v případě, že jsi sám a ovládáš život zachraňující úkony, proved' je a následně volej 155. V opačném případě, využij poradenství na čísle 155)
- proved' život zachraňující úkony u zraněných osob

!!! Použij ochranné rukavice z autolékárničky !!!

Život zachraňující úkony u zraněných osob

- * zastavení silného krvácení - tlakový obvaz, prsty v ráně, výjimečně zaškrcovadlo
- * zakrytí pronikajícího poranění hrudníku
- * při bezvědomí šetrné uvolnění dýchacích cest mírným záklonem hlavy a předsunutím dolní čelisti, zkouška dýchání. Není-li dýchání kvalitní, zahaj KPR (kardiopulmonální resuscitaci)
- * je-li více zraněných, dle priority třídění ulož zraněnou osobu v bezvědomí do Rautekovy zotavovací polohy (stabilizovaná poloha) a pokračuj další zraněnou osobou.

1. absolutní prioritu mají děti
2. ženy
3. muži

- vyčkej příjezdu ZZS (Zdravotní záchranné služby)

Devastující dopravní nehoda osobního vozidla

Situace :

Posádka havarovaného vozidla je zraněna a zaklíněna - pomoc přichází od dalších účastníků silničního provozu.

Už při pohledu na zdeformovanou karoserii vozidla, každého napadne: „ Tohle se přece nedá přežít!“. Musíš si ale uvědomit, že i když vozidlo je totálně zničeno, neznamena to, že posádka celého vozidla je usmrcena. Laik nikdy nemá právo u autonehody prohlásit, že se jedná o smrtelné zranění. To může jen lékař. Z těchto důvodů, se pro laika bude jednat vždy o zraněnou osobu. Jedinou výjimkou je tzv. „ Poranění neslučitelné se životem“. Takové poranění poznáme podle toho, že účastníkovi dopravní nehody chybí více jako 50 %

hlavy (těla). V tomto případě, je možné říci, že se jedná o usmrcenou osobu.

a) nebyl jsi svědkem nehody a havarované vozidlo se nachází mimo vozovku, toto vozidlo bezpečně objeď a zastav 50 m za ním.

Jestliže havarované vozidlo tvoří překážku na vozovce, zastav na krajnici vozovky tak, že havarované vozidlo máš před svým vozidlem. Jestliže situace dovolí, dodrž bezpečnou vzdálenost 50m od havarovaného vozidla. Jedná se o bezpečnou vzdálenost z důvodu požáru případně výbuchu havarovaného vozidla.

b) byl jsi svědkem nehody a nehoda se stala ve tvém směru jízdy, zastav na krajnici vozovky a to tak, že havarované vozidlo máš před svým vozidlem. Opět dbej na bezpečnou vzdálenost cca 50m od havarovaného vozidla.

V obou případech proved':

- *zapni výstražná světla*
- *vypni zapalování*
- *vozidlo zabrzdí ruční brzdou*
- *oblékni výstražnou vestu a vezmi z vozidla lékárničku, výstražný trojúhelník, případně i hasicí přístroj*
- *spolujezdce požádej, aby počkali na bezpečném místě mimo komunikaci za svodidly a to jen když je jejich věk, nebo zdravotní stav osvobozuje od povinnosti poskytnout první pomoc*

- k havarovanému vozidlu vždy přistupuj bezpečnou cestou
- umístí výstražný trojúhelník nejméně 50 m za svým vozidlem na silnici nebo 100 m na dálnici a to na kraji vozovky tak, aby řidiči jedoucí ve stejném jízdním směru byli včas informováni o nebezpečí na komunikaci
- po této činnosti se vrať k místu nehody
- zjistí základní informace pro nahlášení dopravní nehody ZZS
- proved' oslovení posádky v havarovaném vozidle

- **je-li slovní reakce na oslovení, zjistí:**
  - * kolik lidí se nachází v havarovaném vozidle ?
  - * jsou-li mezi nimi děti ?
  - * jak se zraněné osobě dýchá s ohledem na překážející části vozidla (plasty, plechy, zplodiny z unikajících provozních náplní...)

* jsou-li nějaké překážky, které zabraňují přístupu vzduchu ke zraněné osobě, odstraň je!

- **není-li žádná reakce na oslovení**, zajisti ticho a zaposlouchej se zda neuslyšíš: pláč, sténání, chrčení ... V případě, že ano, zajisti dostatečný přísun čerstvého vzduchu k projevující se zraněné osobě (odstranění plastů, plechů ...) nehrozí-li žádné nebezpečí, nevzdaluj se od havarovaného vozidla a cca po 30 sekundách oslovení posádky opakuj.

Tato činnost je velmi důležitá pro příjíždějící záchranné složky, které započnou svojí práci na havarovaném vozidla přednostně v místě tam, kde byly známky života. V případě, že se jedná o dopravní nehodu více vozidel, je upřednostněno to vozidlo, ve kterém byla zaznamenána reakce na oslovení, případně projevy života.

- *volej 155 a předej zjištěné informace o nehodě ZZS*
- *zraněné zaklíněné osoby nevyprošťuj*

Střet motorového vozidla s chodcem

S dopravními nehodami, kdy se jedná o srážku motorového vozidla s chodcem, se nejčastěji setkáváme na místech, která jsou velmi špatně osvětlená, případně jde o části vozovky, kde řidiči nepředpokládají pohyb chodců. Velkým faktorem je samozřejmě i nepozornost řidičů, kteří se dostatečně nevěnují řízení motorového vozidla. Ne ovšem vždy za srážku mohou řidiči. Také chodci by si měli uvědomit, že jejich přítomnost na vozovce znamená jejich ohrožení a to zvláště když jejich oděv splývá s okolím nebo se pohybují pod vlivem omamných látek (alkohol, drogy). Faktem je, že ze srážky vozidla s chodcem vždy lépe vyjde vozidlo. A na to by neměl nikdo zapomínat. Předpokládám řidič, případně posádka vozidla, které chodce srazilo. Je-li posádka zraněna, první pomoc

budou poskytovat svědkové události (chodci), případně další účastníci silničního provozu. se, že u dopravních nehod tohoto typu, bude poskytovat první pomoc

Situace:

První pomoc provádí posádka vozidla bez zranění, která je účastníkem nehody

- *havarované vozidlo ponech na místě střetu s chodcem (necouvat)*
  - *vypni zapalování, rozsviť výstražná světla*
  - *zajisti vozidlo proti pohybu ruční brzdou*
  - *oblékni výstražnou vestu, vezmi lékárničku, výstražný trojúhelník*
  - *umísti výstražný trojúhelník nejméně 50 m za svým vozidlem na silnici nebo 100 m na dálnici a to na kraji vozovky tak, aby řidiči jedoucí ve stejném jízdním směru byli včas informováni o nebezpečí na komunikaci. V případě, že se nehoda stala ve městě v hustém provozu a za vámi se již tvoří kolony vozidel, výstražný trojúhelník umísti až po vykonání život zachraňujících úkonů.*
- Do té doby, jsou výstražná světla dostačujícím označením překážky na vozovce. Jestliže sražená osoba leží v místě, kde tvoří překážku na vozovce označ ji výstražným trojúhelníkem a to tak, že ho umístíš cca 2m před zraněnou osobu.*
- *dbej na vlastní bezpečnost*
  - *zjisti základní informace pro nahlášení dopravní nehody ZZS*
  - *proved' život zachraňující úkony u zraněných osob*

!!! Použij ochranné rukavice z autolékárničky !!!

- * zastav silné krvácení - tlakový obvaz, prsty v ráně, výjimečně zaškrcovadlo
- * zakryj pronikající poranění hrudníku
- * při bezvědomí šetrně uvolni dýchací cesty mírným záklonem hlavy a předsunutím dolní čelisti, zkouška dýchání. Není-li dýchání kvalitní, zahaj KPR
- * je-li více zraněných, dle priority třídění ulož zraněnou osobu v bezvědomí do Rautekovy zotavovací polohy (stabilizovaná poloha) a pokračuj další zraněnou osobou.
  1. absolutní prioritu mají děti
  2. ženy
  3. muži

Situace :

V případě, že je současně zraněna i posádka havarovaného vozidla a jejich zranění jim nedovoluje poskytnout první pomoc, provádí úkony první pomoci svědkové události a to v následujícím pořadí:

- *zajisti technickou pomoc (označení místa události)*
- *život zachraňující úkony proved' přednostně u zraněné osoby, ke které je nejlepší přístup (zpravidla se jedná o sraženou osobu)*
- *následně proved' ošetření zraněných osob v havarovaném vozidle podle pravidel třídění*

- *nesmíš zapomenout, že děti mají absolutní přednost*
- *volej 155*
- *vyčkej příjezdu ZZS (Zdravotní záchranné služby)*

Dopravní nehoda osobního vozidla s motocyklistou (cyklistou)

Při dopravních nehodách, jejichž účastníkem je motocyklista případně cyklista, dochází často k těžkým poraněním právě jich. První pomoc provádí zpravidla další účastníci silničního provozu , případně posádka havarovaného vozidla s ohledem na svá poranění.

- *havarované vozidlo ponech na místě střetu*
- *vypni zapalování*
- *jestliže došlo k zdeformování karosérie vozidla nárazem v takovém rozsahu, že by hrozilo při zapnutí výstražných světel vzplanutí vozidla z důvodu zkratu na elektroinstalaci, výstražná světla „Nezapínej“. V opačném případě, výstražná světla zapni*
- *zajisti vozidlo proti pohybu ruční brzdou*

- oblékni výstražnou vestu, vezmi lékárničku, výstražný trojúhelník
- umísti výstražný trojúhelník nejméně 50 m za svým vozidlem na silnici nebo 100 m na dálnici a to na kraji vozovky tak, aby řidiči jedoucí ve stejném jízdním pruhu byli včas informováni o nebezpečí na komunikaci
- dbej na vlastní bezpečnost
- zjisti základní informace pro nahlášení dopravní nehody ZZS
- proved' život zachraňující úkony u zraněných osob
- je-li více zraněných, začni u těch ke kterým je nejlepší přístup (motocyklista, cyklista) nezapomeň na absolutní přednost, kterou mají děti

!!! Použij ochranné rukavice z autolékárničky !!!

- * z důvodu možnosti poranění páteře budeš se zraněným motocyklistou případně cyklistou, pohybovat jen v těchto případech:
  - hrozí-li mu na místě kde se nachází nebezpečí
  - budeš-li provádět KPR
  - má velké krvácení, které nemůžeš zastavit díky poloze ve které se nachází
- * zastavíš silné krvácení pomocí - tlakového obvazu, prstů v ráně, výjimečně zaškrcovadlem

- * zakryješ pronikající poranění hrudníku dlaní ruky
- * při bezvědomí šetrně uvolníš dýchací cesty mírným záklonem hlavy, zkouška dýchání. Není-li dýchání kvalitní, zahaj KPR
- * odstranění (sejmutí) přilby u motocyklisty/cyklisty provedeš jen když budeš zahajovat KPR společně s dýcháním. V případě, že budeš provádět jen srdeční masáž, přilbu neodstraňuješ.

Postup při sejmutí přilby:

- Zvedneš hledí přilby, aniž bys zvedal (bezvědomému) hlavu do předklonu

uvolnění přilby

- Rozepneš řemen pod bradou a uchopíš pod čelistí přilbu ze stran

- viz obr. - jeden záchránce přidrží krk zraněného a druhý tahem v ose těla snímá přilbu

- Nyní pozvolna táhni přilbu dozadu k vlasaté části hlavy a sejmí ji

- je-li více zraněných, ulož zraněnou osobu v bezvědomí do Rautekovy zotavovací polohy (stabilizovaná poloha) a pokračuj další zraněnou osobou dle priority třídění

1. absolutní prioritu mají děti
2. ženy
3. muži

- v případě, že je současně zraněna i posádka havarovaného vozidla a jejich zranění jim nedovoluje poskytnout první pomoc , provádí úkony první pomoci svědkové události

- volej 155

- vyčkej příjezdu ZZS

Dopravní nehoda spojená s požárem vozidla

Dopravní nehody spojené s požárem havarovaného vozidla nejsou tak časté. Spíše dochází k požárům vozidel z důvodu technické závady v průběhu jízdy. V obou případech, ať už u požáru způsobeným technickou závadou nebo nehodou, jde o život celé posádky. Velmi často se stává, zvláště u dopravních nehod spojených s požárem, že posádka zůstává uvězněna ve vozidle z důvodu nefunkčnosti rozepínání bezpečnostních pásů. Příčinou tohoto problému může být například : poloha vozidla, zatížený mechanismus pásu tělem, zdeformování vnitřního mechanismu čelním nárazem vozidla... V takové situaci uvězněné posádce pomůže pouze ostrá čepel, která pás přerizne. Mohou to být různé rezače pásů, nože, případně kvalitní nůžky. Jejich umístění ve vozidle musí být zvoleno tak, aby při

převrácení vozidla stále setrvaly v dosahu řidiče vozidla, nejlépe také spolujezdce. Požár vozidla probíhá velmi rychle a proto neváhejte a již při prvních známkách požáru ihned opusťte vozidlo. Hasící přístroje, které jsou ve výbavě vozidel, nebo jste si je zakoupili, jsou pouze pro likvidaci počínajícího požáru, nikoli na likvidaci plamenného hoření. Jejich náplň je pro hašení plamenného hoření nedostačující. Při použití ručního hasícího přístroje postupujte podle návodu výrobce.

Odpovědi na nejčastější otázky:

- Jak poznám, že se za jízdy děje něco, co by mohlo způsobit požár vozidla?

Počínající problém, kdy může dojít k zahoření vozidla, poznáš nejčastěji podle zápachu, který je doprovázen kouřem. Může se objevit ve vozidle, ale také na jeho venkovních částech. Z důvodu, že jde o počínající požár, nemusí být zakouření hned patrné, proto se velmi často stává, že posádka vozidla v domnění, že jde o zápach, který jde tzv. z venku (např. pálení trávy na zahradách v okolí komunikace), nereaguje a tím dává velkou šanci ke vzniku plamenného hoření. Jestliže se ve vozidle nebo na něm objeví cokoli podezřelého co by mohlo napovídat, že jde o příznaky požáru, okamžitě zastav vozidlo na krajnici vozovky. Máš-li ve výbavě ruční hasící přístroj, použij jej. Jestliže nemáš, nebo jeho použití bylo již neúčinné a objevilo se plamenné hoření, vzdal se ihned od hořícího vozidla na bezpečnou vzdálenost, která je minimálně u osobního

vozidla 50m, u nákladního 100m. Požár vozidla oznam na tísňovou linku 112.

- Co když zastavím u dopravní nehody, kde došlo k požáru vozidla a posádka je stále uvnitř. Co mám dělat ?

V takovém případě, musíš zhodnotit, jak velké nebezpečí ti hrozí a také jestli posádka ve vozidle má ještě nějakou šanci na přežití. Situace, kdy se laikovi nedoporučuje zasahovat a snažit se posádku vyprostit je, pokud se plamenné hoření projeví ve vnitřním prostoru vozidla, kde se nachází zraněná posádka (viditelné plameny vycházející z oken vozidla). Jsou-li ovšem na posádce patrné projevy známky života, (volání o pomoc, pohyby končetin případně celého těla) snaž se co nejrychleji provést evakuaci posádky. Samozřejmě nesmíš zapomenout na vlastní bezpečnost. V případě, kdy na posádce žádné projevy života nevidíš, nebudeš se již o evakuaci pokoušet a to z důvodu vysokého rizika svého poranění. Nesmíš zapomenou na přísloví: „Mrtvý záchranář, žádný záchranář,, Rozhodovat se v těchto podmínkách je velmi těžké a i přesto zkus zachovat chladnou hlavu. Proveď nahlášení události na tísňovou linku 112.

Dopravní nehoda na dálnici a silnici dálničního typu

Dopravní nehody na dálnicích a silnicích dálničního typu se velice často proměňují v hromadné dopravní nehody. Stačí k tomu velmi málo, jako například: kluzká vozovka, spadlý náklad, odpadlé rezervní kolo z nákladního vozidla ...Hlavní příčinou bývá nepřiměřená rychlost vozidla a také nepřizpůsobení rychlosti vozidla k povaze a stavu vozovky. Všichni účastníci provozu na těchto typech komunikace by si měli uvědomit, že brzdná dráha při rychlostech nad 100 km /h je mnohem delší než při nižší rychlosti. A to nemluvě o případě namrzlé vozovky. Následně si popíšeme činnost, kterou by vykonávali řidiči případně i spolujezdci u dopravní nehody kde nejsou přímými účastníky. Jedná se tedy o svědky nehody. Důležité je si pamatovat, že jako řidič máte věnovat pozornost jen dopravní nehodě,

která se stala ve vašem směru jízdy. Dopravní nehodu, která se odehrála takzvaně za středovými svodidly v opačném směru jízdy, řeší řidiči jedoucí v tom směru jízdy.

I.

Jediná výjimka je, když provoz na dálnici je tak řídký, že by zraněným osobám neměl kdo pomoci, v tom případě:

- *zastav své vozidlo v odstavném pruhu*
- *zapni výstražná světla*
- *vypni zapalování*
- *vozidlo zabrzdí ruční brzdou*
- *oblékni výstražnou vestu a vezmi z vozidla lékárničku, výstražný trojúhelník*
- *spolujezdce požádej, aby počkali na bezpečném místě, mimo komunikaci za vnějšími svodidly ve vzdálenosti, která je nejméně 50m od vnějšího svodidla a to jen když je jejich věk, nebo zdravotní stav osvobozuje od povinnosti poskytnout první pomoc*
- *do vzdálenosti minimálně 100 m od svého vozidla směrem k přijíždějícím vozidlům umístí výstražný trojúhelník*
- *po těchto úkonech s největší opatrností přejdi vozovku, převez středová svodidla a snaž se dostat k místu dopravní nehody, kde provedeš prvotně technickou první pomoc (označení místa nehody) a následně zdravotní první pomoc*

!!! POZOR !!!

Popsanou činnost provedeš jen výjimečně. Je určena jen pro situaci v nočních hodinách kdy provoz je velice řídký.

II.

Jsi-li svědkem nehody na dálnici nebo silnici dálničního typu (tím je myšleno, že jste nehodu viděli a pravděpodobně se stala přímo před tebou), snaž se co nejrychleji varovat ostatní řidiče jedoucí ve vašem směru. Nezapomeň, že v případě hustého provozu, který dnes není neobvyklý, dochází k řetězovým haváriím právě z důvodu pozdního varování. Pro nejrychlejší upozornění, že se něco děje, použijte výstražná světla. Jestliže jsi v době nehody, u které jsi svědkem, jel v levém pruhu, zastav svým vozidlem co nejblíže ke středovým svodidlům tak, aby vzdálenost od středového svodidla byla dostatečná pro vystoupení z vozidla. Jestliže jsi jel v době nehody jako její svědek, ve středním pruhu, zastav své vozidlo v odstavném pruhu. Střední pruh zůstává volný pro příjezd složek IZS. Ostatní řidiči tě budou následovat. V případech, kdy se jedná o tak hustý provoz, že se ihned tvoří za tebou kolona, své vozidlo označ jen výstražnými světly. Povinnost poskytnout první pomoc u nehod na dálnicích a silnicích dálničního typu, mají jen posádky vozidel, které mají na nehodu výhled. Jsou to zpravidla první tři posádky z levého jízdního pruhu a tři z pravého jízdního pruhu. Posádky ostatních vozidel stojící již

v koloně bez výhledu na nehodu, zůstávají ve svých vozidlech do uvolnění komunikace. Nyní se vrátíme k činnosti posádek, které mají výhled na nehodu a tím jim vzniká povinnost poskytnout první pomoc.

- *výstražná světla ponech zapnuta*
- *vypni zapalování*
- *vozidlo zabrzdí ruční brzdou*
- *oblékni výstražnou vestu a vezmi z vozidla lékárničku, případně i hasicí přístroj*
- *spolujezdce požádej, aby počkali na bezpečném místě, mimo komunikaci za vnějšími svodidly ve vzdálenosti, která je nejméně 50m od vnějšího svodidla a to jen když je jejich věk, nebo zdravotní stav osvobozuje od povinnosti poskytnout první pomoc*
- *své vozidlo uzamkni (tvé vozidlo musí být uzamčeno a bez posádky z důvodu bezpečnosti)*
- *k havarovanému vozidlu vždy přistupuj bezpečnou cestou*
- *po zjištění základních informací o nehodě a zraněných volej 155 (v případě, že jsi sám a ovládáš život zachraňující úkony, proved' je a následně volej 155. V opačném případě využij poradenství na čísle 155)*
- *proved' život zachraňující úkony u zraněných osob*

Dopravní nehoda vozidel přepravujících nebezpečnou látku

Vozidla přepravující nebezpečnou látku musí být vepředu a vzadu označena oranžovou tabulí ve tvaru obdélníku o velikosti 30×40 cm. Ta je černě orámovaná a podélně rozdělená. V horní polovině je Kemlerův kód označující hrozící nebezpečí, v dolní polovině je identifikační číslo látky - UN kód, což je charakteristické čtyřčíslí, přiřazené dnes asi 3000 látkám a jejich směsím, které látku nebo směs jednoznačně identifikuje. Pokud je přepravováno několik různých látek, je vozidlo označeno vpředu i vzadu čistou oranžovou tabulí stejných rozměrů (obecné nebezpečí).

Jestliže dojde k havárii takto označeného vozidla, ihned se vzdal od místa nehody ve směru kolmém proti větru na bezpečnou vzdálenost nejméně 100m. Z této vzdálenosti se snaž zjistit, zda dochází k viditelnému úniku nebezpečné látky. Únik může být kapalný nebo plyný. Při kapalném úniku uvidíš vytékat nebezpečnou látku pravděpodobně z nákladního prostoru vozidla, případně z cisterny. Při plyném úniku bude viditelný oblak směsi plynu, který se může držet při zemi a nebo unikat směrem vzhůru od vozidla. V obou případech, je tvá bezpečnost na prvním místě. V případě viditelného úniku setrvej v bezpečné vzdálenosti a volej tísňovou linku 112. Při zjištění, že k žádnému viditelnému úniku nedochází, je možné se s největší opatrností přiblížit k havarovanému vozidlu z návětrné strany a zjistit zdravotní stav posádky. Tento stav budeš zjišťovat oslovením z takové vzdálenosti, při které nebudeš mít pochybnost, že by tě posádka při vědomí slyšela. Je-li nějaká slovní reakce a nehrozí-li ti podle posádky žádné nebezpečí, proved' život zachraňující úkony u zraněných osob. Následně volej tísňovou linku 112. Není-li žádná reakce na oslovení, volej tísňovou linku 112 a řid' se jejich pokyny.

Závěr :

Vážná dopravní nehoda, které se člověk stane součástí, dokáže obrátit celý jeho život a někdy nejen jeho. Následky jsou nezvratné a rozhodují o nich jen vteřiny. Snažte se těmto následkům předcházet a tím tak ušetřit spoustu bolesti sobě i ostatním.